

P

Tako so trije bratje hudiča služili.

Nekdaj so bili trije bratje, ki so vsi skup gospodarili. Če jim je na smrti postelji zabijal, da ne smejo zemlje razdeliti ali vsaki za se delati. „Vsi trije delajte za enega in eden naj dela za tri“, rekel je, „dobriček in izguba, vse morate imeti v isti meri.“ Smorje pa so po očkovi smrti vsi trije slabo gospodarili. Namesto dela so raje iskali sence, namesto vode so popivali vino. Ni jim pa dolgo tako dobro šlo. Kmalo so vse zapili in nazadnje so jim celo hišo provali, ker niso imeli, s čim dolgar plačevati in so jih pogнали po svetu.

Tako so bratje po svetu pili in postavali in bili židane volje. Pa vsaka noč le nekaj časa trpi tudi ljudje se treh veselih brator naveličajo in jih nečejo več s pijace zakladati. „Bajte služiti, saj ste mladi!“ tako jim je veleval vsaki. Ni bilo drugače, morali so službo iskati. Pridejo zvečer v gozd. Brečajo zelenega moža z rudečo kopicco na glavi. „Kam pa vi greste?“ nagovori je mož in se vsopni pred nje. „Službe iščemo“, reko bratje. „Ali ne bi hoteli vi mene služiti?“ „Kakaj ne, če plačate, kakor drugi ljudje in nam življenja daste, ker živiti se nimamo s čim“, djali so bratje. Zeleni mož z rudečo kopicco je rekel: „To pa to; plačam vas dobro, boljše od vsega drugega. Moja služba bo kratka in lahka.“ „Toni smo že pri volji, le povedite, kaj bi radi“, reko bratje. „Nič drugega ne boste delali, samo nič ne smete govoriti, le vsaki te besedice: eden naj reče, kekar ga kdo nagovori; mi vsi trije; drugi; za denarje; tretji; to je vse prav.“ Bratje so djali; bomo že. Zeleni mož, ki je bil sam hudič z mesom in telesom, da jim denarja; ne vem za trdo, koliko jim je dal; samo to se mi zdi, da so bratje veliko dobili, ker je hudič radodaren, kakor pravijo.

Šli so v prvo krčmo, da bi spet pili. Krčmar je bil hud mož. Boste kaj večerjali? „praša jih.“ „Mi vsi trije“, pravi prvi. „No bom pa za tri rekel napraviti.“ „Za denarje“, je rekel drugi. „Izveš, da za denarje, zastoj se pri meni nič ne dobi“, odgovori krčmar. „To je vse prav“, djali so tretji. „Jaz tudi vem, da je vse tako prav, saj se brez denarjev nikjer nič ne dobi.“ Tako so bratje zmirom le te besede govorili, kakor jim je bil zeleni mož ukazal, in zmirom so nekaj lahko izhajali.

Pravni kralj krčmi je tačas prenočeval grozni bogat gospod. Ko vsi spat odidejo, vzame krčmar, ko je bil gospodovega denarja lakomen, balto in gospodu glavo odseka.

Izvedelo se je, da je gospod v tej krčmi ubit. Krčmar je djal: „Jaz ničesar ne vem; imel sem pa tri grdoglede postopace čez noč pod streho, morda so ga ti ubili, in ne mara, da so ga.“ Gospodka poklicala brate pred se in praša: Ali ste vi ubili tega bogatina? „Mi vsi trije“, djali so prvi, za denarje; drugi; „to je vse prav“, rekel je tretji. „No, pravijo sodniki,“ ker se sami povedali, da tega vsi trije za denarje ubili, ne more drugače biti, ampak jutri vas obesijo.“

Druge dan je peljajo ven iz mesta, kjer bi bili imeli obešeni biti. Krčmarja so vabili, da mora zraven stati, ko bodo prvega obešali, zato ker je bil ubijavec v njegovi hiši. Krčmarja pa je vest pekla in branil se je blizu stopiti. „Morda si tudi ti kaj kriv, ki se bojiš“, reko sodniki. „O jaz na to ne, sto hudičev me naj vzame, če sem jaz gospoda ubil.“ „Mi ne pravimo, da si ga ubil, ali zraven si morda bil, ker se bojiš.“ „Ne, ne, deset in devetdeset hudičev me naj vzame, ako sem bil zraven.“ „Eden bo zadosti“, djali so zeleni mož — hudič z mesom in telesom — ki je prijalal za belim konjicu, in je krčmarja na konja vzel. Zvesto ste ne služili in pomagali, da sem tega ubijavca pred v pekel dobil; zdaj le govorite, rekel je hudič bratom in se je pospremil v zemljo s konjicem in krčmarjem. Bratje so govorili in povedali, da niso gospoda zaklali, ampak da so le govorili, kakor jim je bil gospodar, zeleni mož, naročil. Sodniki, ki so videli, da je krčmarja sam hudič vzel, verjeli so bratom in so jim dali polovico fistega denarja. Bratje so šli dalje po svetu, pili in postavali in veseli volje bili. Meni, ki sem gledal, bili bi morda drugo polovico fistih denarjev dali, ali ustrašil sem se bil zelenega hudiča na belim konjicu tako, da sem noter do sem le odlekel in se zdaj se mi shine cedé po fistih denarjih.